

> Retouradres Postbus 200011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 200011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2016-0000789425

Uw kenmerk
2016Z23706

Bijlage(n)
1

Datum 21 december 2016
Betreft Kamervragen over Caribische koraalriffen

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Bosman (VVD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het Paleis op de Dam symposium "Caribische koraalriffen" (ingezonden 12 december 2016) met kenmerk 2016Z23706.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

2016Z23706

Antwoorden op de vragen van het lid Bosman (VVD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het Paleis op de Dam symposium "Caribische koraalriffen" (ingezonden 12 december 2016) met kenmerk 2016Z23706.

1

In hoeverre bent u bekend met de staat van de koraalriffen in het Caribisch gebied?

2

In hoeverre bent u van mening dat de koraalriffen in het Koninkrijk van grote waarde zijn voor dat gebied, niet alleen in natuurlijke zin maar ook in economische zin?

3

In hoeverre bent u van mening dat de toekomst van de Caribische koraalriffen voldoende aandacht krijgt in Nederland, Caribisch Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten? Zo ja, waar blijkt dat uit?

Vragen 1 t/m 3:

Het is mij bekend dat de stand van het koraalrif in het Caribisch gebied zorgelijk is. De diversiteit en uitgestrektheid van de riffen zijn de afgelopen 10 jaar snel achteruitgegaan. Er is sprake van een complex van factoren die het koraal aantast. Een belangrijke oorzaak is klimaatverandering met als gevolg opwarming van de zee. Daarnaast spelen regionale oorzaken een rol zoals overbevissing, toeristische en andere economische ontwikkelingen vlak langs de kustlijnen van de eilanden en gebrekkige systemen van riolering en afvalwaterzuivering. Het koraalrif vertegenwoordigt een grote natuurlijke intrinsieke waarde en draagt substantieel bij aan de biodiversiteit in de regio. Tegelijkertijd vormt het koraalrif een belangrijke economische waarde voor de eilanden. Lokale visserij en toerisme zijn in belangrijke mate afhankelijk van de koraalriffen. Verhoudingsgewijs zijn de Caribische koraalriffen binnen het koninkrijk in relatief betere staat dan de omliggende eilanden. Ik ben niet goed in staat te beoordelen of het koraalrif voldoende aandacht krijgt van de Caribische landen in het Koninkrijk, Curaçao, Aruba en St. Maarten. Natuurbescherming is een verantwoordelijkheid voor de landen, en geen verantwoordelijkheid van het Koninkrijk en evenmin van de Minister van BZK. In Nederland ligt de verantwoordelijkheid voor natuurbescherming, zowel boven als onder water, bij de openbare lichamen en de staatssecretaris van EZ. Ik stel overigens vast dat op alle eilanden sprake is van actieve organisaties en burgers die bescherming van het koraal nastreven, deels met hulp van de overheden, en daarbij ook succesvol zijn. Ook zie ik in de toeristische sector op de eilanden een toenemende mate van bewustwording dat verdere aantasting van het koraal ingrijpende gevolgen heeft voor zowel biodiversiteit als de economie en dat sprake kan zijn van het slachten van "de kip met de gouden eieren".

Het lijkt mij dat bescherming van het resterende rif en koraalherstel waar mogelijk, voor alle eilanden cruciaal is. Ik kan mij voorstellen dat binnen het

Koninkrijk wordt geprobeerd de krachten te bundelen, en dat bijvoorbeeld gezamenlijk wordt gezien hoe die ingewikkelde afweging tussen natuurbelangen en economische belangen zijn beslag dient te krijgen en wat effectieve maatregelen ter bescherming van het rif zijn. Nederlandse en lokale kennisinstellingen verrichten in de regio, zowel gezamenlijk als afzonderlijk, belangwekkend onderzoek; wellicht dat ook daarbij aangesloten kan worden. Een mogelijkheid zou zijn, vergelijkbaar met de aanpak die is gevolgd voor de kinderrechten, dat een taskforce in het leven wordt geroepen om deze problematiek te bespreken en om te komen tot een gemeenschappelijke aanpak. Ik ben bereid de mogelijkheden daartoe met de relevante Nederlandse ministeries en de 3 landen binnen het Koninkrijk te bespreken.

4

Kunt u het belang van deze koraalriffen agenderen op de volgende Koninkrijksconferentie en bij de contacten met de Openbare Lichamen? Zo nee, waarom niet?

Ik ben bereid dit onderwerp voor een eerstvolgende Koninkrijksconferentie te agenderen, waartoe overigens, zoals u weet, het initiatief bij St. Maarten ligt. Ik heb de Staatssecretaris van Economische Zaken het onderwerp onder zijn aandacht gebracht; hij is en blijft ten volle bereid het onderwerp te bespreken met de openbare lichamen. Voorts is het onderwerp geagendeerd voor het zogenaamde Caribbean Sustainable Development Forum, dat van 21-23 februari a.s. op Aruba bijeenkomt en wordt georganiseerd met hulp van onder andere de ministeries van BZK, BZ en I&M en het land Aruba. Op dit Forum, dat zal worden bezocht door bestuurders van tientallen eilanden, door ngo's, bedrijven en belangenorganisaties, staan onderwerpen als duurzame energie, klimaatbeheersing en milieuproblematiek in de Caribische regio centraal, gericht op de uitdagingen waar de doorgaans kleine eilanden in de regio aan bloot staan.